

Input // output

Verlof

Het afschaffen van de mogelijkheid tot verlof voor veroordeelde criminelen in de Amerikaanse staat Virginia heeft geleid tot een afname van het aantal inbraken en, in mindere mate, van het aantal moorden in de staat. Voor andere vormen van criminaliteit kan een dergelijk verband niet gevonden worden. Dit concluderen Vujic *et al.* op basis van hun onderzoek naar de effecten van de betreffende hervorming in het strafrecht in de Amerikaanse staat die in 1995 is ingevoerd. Zij baseren zich op gegevens over het aantal inbraken, diefstallen, overvallen, autodiefstallen, (pogingen

tot) mishandeling(en), moorden en verkrachtingen in de periode 1984–2010. Door gebruik te maken van een tijdreeksanalyse hebben de onderzoekers de effecten van de wetswijziging kunnen isoleren van overige maatschappelijke veranderingen die de criminaliteitscijfers beïnvloeden.

Vujic, S., J. Commandeur en S.J. Koopman (2012) Structural intervention time series analysis of crime rates: the impact of sentence reform in Virginia. *Tinbergen Institute Discussion Paper*, 007.

Fusie

De Britse overheid heeft in de afgelopen decennia een actief beleid gevoerd om fusies tussen ziekenhuizen in elkaars geografische nabijheid te stimuleren. Gaynor *et al.* onderzoeken het effect van de fusiegolf tussen 1997 en 2006. De onderzoekers analyseren de impact van de fusies op onder andere financiële prestaties, productiviteit, wachttijden en kwaliteit. Terwijl het aantal ziekenhuisopnamen en het aantal werknemers na de fusiegolf afnam, bleef de arbeidsproductiviteit gelijk en verslechterden de financiële prestaties van ziekenhuizen. De slechtere financiële prestaties zijn geen gevolg van gestegen kwaliteit. De meeste indicatoren voor kwaliteit veranderden niet en sommige zijn zelfs verslechterd. Daarbij heeft het sluiten van lokale ziekenhuizen geleid tot langere reistijden naar ziekenhuizen en blijken de wachttijden langer te zijn geworden na een fusie. De onderzoekers concluderen dat de door de overheid geïnitieerde fusiegolf nagenoeg geen positieve effecten teweeg heeft gebracht buiten het verminderen van eventuele overcapaciteit.

Gaynor, M., M. Laudicella en C. Propper (2012) Can governments do it better? Merger mania and hospital outcomes in the English NHS. *CEPR Working Paper*, 8802.

Burgeroorlog

Het geven van voedselhulp door de Verenigde Staten vergroot het aantal en de kans op burgeroorlogen en verlengt hun duur. Dit concluderen Nunn en Qian op basis van hun onderzoek naar het effect van Amerikaanse voedselhulp op conflicten. De onderzoekers maken gebruik van verschillen over de tijd in de Amerikaanse voedselhulp als gevolg van schommelingen in de Amerikaanse graanproductie, in combinatie met gegevens over de historische waarschijnlijkheid dat een ontwikkelingsland in een bepaald jaar voedselhulp krijgt van Amerika. De onderzoekers vinden geen effect van voedselhulp op oorlogen tussen verschillende landen.

Nunn, N. en N. Qian (2012) Aiding conflict: the impact of U.S. food aid on civil war. *NBER Working Paper Series*, 17794.

Krediet

De voornaamste reden dat Oost-Europese bedrijven minder krediet ontvangen van banken dan bedrijven in West-Europa is dat de Oost-Europese bedrijven ontmoedigd worden om een lening aan te vragen vanwege de hoge rentetarieven, hoge eisen voor onderpand en lange en ingewikkelde procedures. Dit concluderen Brown *et al.* in hun onderzoek naar de verschillen in kredietverlening door banken aan bedrijven in Oost- en West-Europa. De onderzoekers concluderen verder dat, hoewel dertig procent van de Oost-Europese bedrijven geen kredietbehoefte heeft, er in het oosten gemiddeld meer vraag is naar krediet dan in het westen van Europa. Tevens zijn banken in Oost-Europa niet terughoudender in het verstrekken van leningen dan in West-Europa. Het is met name de perceptie van bedrijven over de kans van slagen van een kredietaanvraag die de verschillen in kredietverlening tussen Oost en West verklaart. Daarbij is deze perceptie negatiever naarmate er meer buitenlandse banken in een land aanwezig zijn.

Brown, M., S. Ongena, A. Popov en P. Yesin (2012) Who needs credit and who gets credit in Eastern Europe? *ECB Working Paper Series*, 1421.

Export

De Nederlandse export draagt 29 procent bij aan het bbp van Nederland. De totale waarde van de geëxporteerde goederen en diensten is gelijk aan 69 procent van het bbp. Het verschil betreft in de export verwerkte producten uit het buitenland. De bijdrage van een euro wederuitvoer aan de economie be-

29%

Bijdrage van export aan het Nederlandse bbp

draagt circa 7,5 cent. Export van Nederlandse producten draagt meer bij aan de economie, 59 cent per euro export van goederen en 76 cent per euro dienstenuitvoer.

CBS (2012) Export draagt 29 procent bij aan Nederlandse economie. *CBS Webmagazine*, 6 februari.

De auteur heeft verklaard dit artikel alleen te publiceren in ESB en niet elders te publiceren in wat voor medium dan ook. Het is wel toegestaan om het artikel voor eigen gebruik en voor publicatie op een intranet van de werkgever van de auteur aan te wenden.

Hongerwinter

Kinderen wier moeder in het eerste trimester van de zwangerschap aan ondervoeding leed hebben meer dan vijftig jaar later een grotere kans om werkloos te zijn. Dit concluderen Scholte *et al.* in hun onderzoek naar de effecten van de Nederlandse Hongerwinter in 1944–1945. De onderzoekers gebruiken data over werkgelegenheid en ziekenhuisopnames in 2004 die de hele Nederlandse bevolking beslaan. Kinderen wier moeder in de tweede helft van de zwangerschapstermijn aan hongersnood leed, blijken in de jaren voor pensionering vaker te worden opgenomen in ziekenhuizen.

Scholte, R.S., G.J. van den Berg en M. Lindeboom (2012) Long-run effects of gestation during the Dutch Hunger Winter famine on labor market and hospitalization outcomes. *IZA Discussion Paper Series*, 6307.

Monetair

In tijden van crisis kan een verandering in de officiële rente versterkt worden doorbelast aan bedrijven. Langs deze weg wordt het effect van de officiële rente op zowel de directe kosten van bedrijfsfinanciering als de aandelenprijzen versterkt. In dit geval dient de centrale bank haar beleid niet alleen op het stabiliseren van inflatie te richten maar ook het effect op de reële activiteiten in de economie mee te wegen in een besluit over de hoogte van de officiële rente. Dit stellen Pfajfar en Santoro op basis van hun onderzoek naar de wisselwerking tussen kredietmarkten, aandelenprijzen en monetair beleid.

Pfajfar, D. en E. Santoro (2012) Credit market distortions, asset prices and monetary policy. *EBC Discussion Paper*, 005.

Armoede

Net als in 2009 balanceerde in 2010 ongeveer 23 procent van de EU-burgers op de rand van armoede en sociale uitsluiting. Mensen vallen in deze categorie als hun huishouden een inkomen heeft van minder dan zestig procent van het nationale gemiddelde, ten minste vier van de negen

Stress test

Macro-stresstesten zijn niet erg geschikt als waarschuwingssysteem in stabiele macro-economische tijden. In tijden van macro-economische stress zijn de testen, indien goed ontworpen, wel een goed instrument ter ondersteuning van crisismanagement en -oplossing. Dit concluderen Borio *et al.* op basis van hun onderzoek naar recent geïmplementeerde stresstesten. Het gebruik hiervan in relatief rustige economische omstandigheden kan in de toekomst nuttig zijn. Maar alleen als beleidsmakers ook de intentie hebben om negatieve risico's onder ogen te zien en rooskleurige resultaten te argwanen.

Borio, C., M. Drehmann en K. Tsatsaronis (2012) Stress-testing macro stress testing: does it live up to expectations? *BIS Working Papers*, 369.

Risico

Het aanscherpen van kapitaal-eisen bij banken leidt niet per se tot het verminderen van het risico dat wordt genomen door de tophandelaars van de bank. Als de politiek dit risico wil beperken dient zij direct in te grijpen in de aangeboden contracten aan handelaars. Dit concluderen Bijlsma *et al.* op basis van hun onderzoek naar de arbeidsmarkt voor effectenhandelaars bij banken.

Bijlsma, M., J. Boone en G. Zwart (2012) Competition for traders and risk. *TILEC Discussion Paper*, 003.

Leren

Rehm *et al.* onderzoeken de effecten van groepssamenstelling in online-leergemeenschappen. In dergelijke leergemeenschappen worden werknemers van verschillende hiërarchische posities binnen een organisatie bijeengebracht waarbij ze door middel van theoretische kennis en discussies hun vaardigheden kunnen vergroten. De onderzoekers analyseren dertig online-leergemeenschappen, gebaseerd op de veelgebruikte Blackboard-software. Zoals verwacht blijken mensen met een hoge positie binnen de organisatie over het algemeen te fungeren als leiders in de online-gemeenschappen. Zij plaatsen de meeste en de meest uitgebreide bijdragen aan de discussies. Een meer diepgaande clusteranalyse wijst uit dat er binnen elke leergemeenschap ook een kleine groep bestaat die veel beter presteert dan de rest. Opvallend is dat de kans om te behoren tot deze groep onafhankelijk is van de hiërarchische positie van een deelnemer.

Rehm, M., W. Gijsselaers en M. Siegers (2012) The monkey on your back? Hierarchical positions and their influence on participants' behavior within communities of learning. *UNU-MERIT Working Paper Series*, 010.

Stabiliteit

Fiscale en financiële stabiliteit kan op verschillende manieren gemeten worden. Bekende concepten zijn de *intertemporal budget constraint*, wat inhoudt dat de verdisconteerde waarde van toekomstige surplusen gelijk moet zijn aan of groter dan de huidige schuld. Een andere maatstaf is de *terminal value condition*: de schuld moet minder snel stijgen dan de rente. Recent is het inzicht ontwikkeld dat met name de reactie van landen op stijgende schulden-niveaus van belang is voor de financiële en fiscale stabiliteit van een land. Van Wijnbergen en France onderzoeken middels een stochastische analyse of Nederland in het verleden een stabiel beleid heeft gevoerd. Ze analyseren hiervoor de Nederlandse beleidsaanpassingen gedurende de afgelopen 200 jaar. De onderzoekers concluderen dat het Nederlandse beleid in deze periode consequent als stabiel kan worden aangemerkt.

Wijnbergen, S. van, en A. France (2012) Assessing debt sustainability in a stochastic environment: 200 years of Dutch debt and deficit management. *Tinbergen Institute Discussion Paper*, 011.

23%

EU-burgers op rand van armoede of sociale uitsluiting

goederen en diensten niet kunnen consumeren, of in een huishouden leven met een laag opleidings- en werkniveau.

Antuofermo, M. en E. di Meglio (2012) 23% of EU citizens were at risk of poverty or social exclusion in 2010. *Eurostat Statistics in Focus*, 9.